

**Uzasadnienie do projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie podziału samorządowej instytucji kultury Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym oraz utworzenia nowej samorządowej instytucji kultury pod nazwą: Muzeum Zamek w Janowcu i nadania jej statutu**

Podział Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym jest realizacją powziętej przez Sejmik Województwa Lubelskiego w dniu 31 października 2023 r. uchwały w sprawie zamiaru podziału samorządowej instytucji kultury Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym oraz utworzenia nowej samorządowej instytucji kultury pod nazwą: Muzeum Zamek w Janowcu. Następstwem realizacji powziętej uchwały, było przygotowanie dwóch projektów statutów dla Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym oraz dla Muzeum Zamek w Janowcu i ich uzgodnienia z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ostateczne uzgodnienie treści projektów statutów nastąpiło po zaakceptowaniu wszystkich propozycji wnoszonych przez Ministerstwo oraz przez UMWL, co ostatecznie zostało wyrażone pismem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 6 września 2024 r.

Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym to wiodąca instytucja kultury, dla której organizatorem jest Województwo Lubelskie. Muzeum posiada sześć oddziałów zlokalizowanych w trzech miejscowościach – Kazimierzu Dolnym, Janowcu nad Wisłą oraz w Żmijowiskach. Oddział „Zamek w Janowcu” usytuowany na wysokiej skarpie wiślanej pełni ważną rolę na kulturalnej i turystycznej mapie województwa lubelskiego. Monumentalna bryła bastionowego zamku ze względu na walory krajobrazowe stanowi wizytówkę Janowca i jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc w regionie.

Mając na względzie rozwój Muzeum, a w szczególności doprowadzenia do usamodzielnienia organizacyjnego Oddziału, oddalonego od głównej siedziby Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym o kilkadziesiąt kilometrów, podjęto decyzję o dokonaniu podziału samorządowej instytucji kultury – Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym poprzez oddzielenie dotychczasowego Oddziału – „Zamek w Janowcu”, celem utworzenia samorządowej instytucji kultury – „Muzeum Zamek w Janowcu”, dla której organizatorem będzie Województwo Lubelskie. Przedmiotem działalności Muzeum Zamek w Janowcu będzie sprawowanie opieki nad historycznym Zamkiem w Janowcu – siedzibą Muzeum, dbanie o zachowanie wartości zabytkowych wzgórza zamkowego, zespołu krajobrazowo-architektonicznego oraz murowanych i ziemnych elementów obronnych oraz upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie kulturowym Janowca i okolic, w szczególności związanym z magnackimi rodami Firlejów, Tarłów i Lubomirskich.

Instytucja tworzona jest w oparciu o załogę i mienie należące do dotychczasowego Oddziału – „Zamek w Janowcu”. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, organizator może dokonać podziału instytucji kultury poprzez wyłączenie z instytucji kultury wyodrębnionej jednostki lub jednostek organizacyjnych w celu włączenia ich do innej instytucji kultury lub utworzenia nowej instytucji kultury w oparciu o pracowników i mienie tej jednostki lub jednostek. Zaznaczyć należy, że podział Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym nie spowoduje żadnego uszczerbku w wykonywaniu zadań statutowych Muzeum, gdyż podjęte przez organizatora działania nie przyczynią się do zmniejszenia liczby pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za realizację tych działań. Muzealia Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym pozostają muzealiami Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym. Zobowiązania i wierzytelności oraz prawa i obowiązki Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym związane

z działalnością Oddziału Zamek w Janowcu według stanu na dzień poprzedzający dzień podziału, z dniem podziału przejmuje Muzeum Zamek w Janowcu.

Podział Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym doprowadzi do powstania dwóch prężnie działających instytucji kultury w oparciu o mienie i pracowników dotychczasowej instytucji. Wyodrębnienie ze struktur Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym Oddziału „Zamek w Janowcu” i utworzenie na jego bazie „Muzeum Zamek w Janowcu” podniesie rangę tej instytucji. Samodzielność wyodrębnionej instytucji pozwoli na jej dynamiczny rozwój m.in. poprzez większe możliwości pozyskiwania środków finansowych.

Zamek w Janowcu, ze stale rosnącą liczbą odwiedzających, ma potencjał, aby stać się samodzielnym bytem, z perspektywą rozwoju i budowania własnej pozycji na kulturalnej i turystycznej mapie regionu i kraju. Zamek w Janowcu bywa sceną wielu wydarzeń plenerowych związanych z polską historią i kulturą. Obecnie podejmowane są działania na rzecz przywrócenia dawnej świetności zamku.

Powstanie nowego muzeum spowoduje poszerzenie oferty kulturalnej województwa lubelskiego, co ostatecznie przełoży się na większą liczbę zwiedzających, a tym samym wzmożenie ruchu turystycznego w regionie.